

ШУМАДИЕНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издаватель Любомиръ Н. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Џена му је за три месеца, 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц. за трипутъ. № 37.

ЦРНЫЙ ПРОСЛЯКЪ.

(продужено.)

II.

Дошавша быаше једна господа средње величине и дивногъ узраста. Њено лице быаше изгубило свежость младости, али она јоште једнако быаше лепа, и могаше се држати, да је бледоћа вјени образа и угашенъ изразъ вјени очију произведенъ тегобомъ судбе, а не годинама. То быаше једна одъ оны господа, о који старости неможе се човекъ обилаћати, а да нема у ћепу криштоно писмо. Неки би држали да има 30 година; бољизвештени говорили су да има 40. Ако је ово последње мнјније основано, морамо безпристрастно примјетити да је време прилично благо било спрамъ овогъ дражестногъ лица. Шта чини 10 година выше или манје, кадъ је човекъ лепъ! На ю би се могло изреченије употребити: „Лепота нема старости; любавь непыта за такове споредие ствари; лепа господа у истое време увек је и млада господа.“

Што се на њој на првый погледъ могло приметити, быаше она спорость движења, она небрежљивость у држанию, она тромостъ у ходу, што је свойствено кћерима трописки земаља. Свако њено мицанъ быаше ивјажно и заокругло, но опетъ безъ майсторисана, изъ свакогъ њеногъ двизана говораше трома граџија. Њени мишићи чинише се да свако напрезанъ избегавају; њени гибки и лепе форме удови тражили су по нагону миръ и у миру задовољство.

Ко непознає сасвимъ очараја љубави ове креолске угодности, подъ којомъ обично тиня и гори силна ватра. Ове господе, кое се чине да у дремежу животъ проводе, могу, кадъ је страсть распали, скакати, као срне. Ове беле мишиће, за кое и самъ муселиње нје доста ивјажанъ; ове слабе руке, којима бы и тежина лепезе тешка била, стегну кадкадъ и найачу мушку руку тако да је да прене.

Господа Маркиза одъ Рембри быаше креолка*). Она сајујаваше съ прјатношћу своје постојбине ону другу и немаше очараја љубави парижкиња, оно изучено

средство къ допадању, вешто мешање природе и школе. Дуже задржавање у Француској у томе је је известило.

Она се учтиво поклони на Ксавје-овъ поздравъ, и како је онъ изъ собе изишао скине свое покривало.

„Шта зактевате одъ мене, добра госпојо! повтори Карадъ, које положење кривца узео, који очекује свою пресуду.

„Сећашъ ли се найпосле, да самъ ти господа мулату?“ рекне господа одъ Рембри, показујући притомъ на једну столицу.

Карадъ брзо донесе столицу.

„Я висамъ то заборавјо,“ одговори онъ.

Господа одъ Рембри седне, намести боре одъ свое свилене албине и употреби једно два секунда, да найзгодније место нађе. Кадъ га је найпосле нашла, приклони главу на раме и зајмирне.

„Морадо те потражити, „Жуанъ де Карадъ,“ рекне она. „Одкадъ нје довольна моя речь, да те дозовемъ?“

Мулатъ отвори уста да се извини; али мигъ Маркизе заповеди му да ћути. — Овай мигъ показивајући просто поднојну клупицу, коя стаяше у другомъ буџаку. Карадъ донесе зактеванъ предметъ и намести подъ ногу госпое одъ Рембри. Креолка намести се као што је хтела, прекрстивши ивјажне ноге једну преко друге.

Карадъ стаяше предъ њомъ немъ съ оборенимъ очима.

„Двапутъ самъ ти писала,“ продужи господа одъ Рембри, „двапутъ, — — я теби. Зашто ми писи одговорјо?“

„Нисамъ смео.“

„Ниси смео? Зашто? — Будући си ми био непослушашъ?“

„Не госпојо; ваше су заповести испуниће.“

Чело Маркизе разведри се.

„Ты си добаръ младићъ, „Жонкиль,“ рекне она съ онимъ онтреји певајућимъ гласомъ, коме креолке знају дати поражавајућу умиљностъ.

„Айд' да видимо, шта си учинјо?“

„Придружијо самъ се младићу,“ одговори Карадъ; „ето већъ месецъ дана, како једанъ другогъ неостављамо.“

* Креолацъ назива се, кој се одъ европски родитеља у Америци, а нарочито у шпанскимъ насељинама родио.

Видите, живимо као браћа; једна једина соба за наше оноци!"

"То је добро. — Ја сам знала, ты си паметанъ младићу. — Даљ!"

"Ја знамъ његову историју и његове мале тайне." "Съ тимъ болѣ! — И шта юштъ?"

"Госпојо," рекне Карадаљ съ жалостнимъ и молебнимъ гласомъ, "Ксавје ме воли. Одъ дужегъ времена ніје ме юштъ нико волио. — Смирујте се на њега; немојте му никакво зло учинити!"

"Бѣдни Џонкиле!" проговори Маркиза, насланијући главу на столицу.

У вѣжномъ осмейкиванию лежаше мирна, немилосрдна иронија (подсмејавање). Мулатъ зашкрипти зубима, чувство беснѣће мржње потресе његово срце.

"Жуанъ де Карадаљ," поведе јаново речь Маркиза, управљаюћи мирни и постојани погледъ на њега, "Ел' то све, што си учинио?"

"Онъ је юштъ тако младъ!" промумла мулатъ.

Госпој одъ Рембри мицаше устма, кое бы мицаније вештачко држао за врло очарајаоће, и пошто је зевнула, проговори лагано ове речи:

"Ты одступашъ одъ ствари, младићу. Айд' да се разумно разговарамо. Я самъ ти издала једну заповестъ, ты си је само у пола извршио. То је, као што знашъ, опасно."

"Ја знамъ како стоимъ спрамъ васъ, госпојо, знамъ да ме моя будаласта гордость юштъ више прави вашимъ робомъ него што бы то было, кадъ се небы нализили у слободной земли. Проклетъ је био данъ, кадъ самъ одричући се свогъ порекла, присвоји знаменито име, да бы найпосле уливаюћи дуго време сажалње, једанпутъ и зависть побудио. Я мишља, да је у Европи, као тамо кодъ наше, умлатъ одъ свио презрену, существо, предметъ подсмеја! — Ја самъ се преварио, вы сте то знали, и опетъ сте ме укреплявали у томе. Я се юштъ опомињемъ вашегъ осмейкивания, кадъ сте ушли у трагъ мојој промени. Имали сте узрока смејати се, госпојо, јер овай случај дао вамъ је роба, роба, кога људски закони немогу никадъ прогласити за слободногъ."

(продужиће се)

ДОМАЋЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б ЈА.

У Београду 8. Маја. Ови дана приспјоје у Београдъ г. Вукъ Стефановић Караџићъ.

Т У Р С КА.

Изъ Марселя подъ 29. т. м. явљају, да је паробродъ „Латимесъ“ изъ Цариграда слѣдујуће вѣсти донео, кое допири до 25. Априла.

16. Априла дошло је потврђенъ мира (ратификација) и таки сутра данъ било је свечано обнародовано. Једна дешпаја јавила је, да ће рускиј посланикъ доћи. Као што „Журналъ де Константинопль“ јавља, навезло се је 35.000 Енглеза изъ Камиша. Корпусъ сајозне војске који је у байдарској долини стајао, дошао је у Севастополь. Ђенералъ Лидерсъ дозволио је да се конничество ђенерала Далонвила край обале у Севастополь поврати. Султанъ је могимъ дивизијама сајозне војске квартире у Цариграду нашао, што је као што кажу збогъ моги немира, који се свуда појављују, учинио. О устанку у Арабији гласови се непрестано распростирују, и Порта ће и Египтје не позвати да јој помогну ову побуну утишати.

Изъ Смирне јављају, да су занешени побуњници енглескогъ агента у Сиріји и његову сву породицу немилостиво убили. Солиманъ паша повратио је поредакъ у Магнезији, и коловоће казнио је. Истраживања ономъ у Варни учинио преступљење свршено су. Татари се не престано у Добручу селе. Енглези су 9000 момака изъ Крима за Енглеску већу навезли.

Дервишъ и Муслим паша отишли су у Бесарабију ради опредѣљивања границе. У Гази су као што се говори, бандеру конзула аустријскогъ Гурци изџенали и њега умало убили нису.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 1. Маја. Монитеръ доноси намъ једанъ царскіј декретъ, (указъ) по коме ће се само 100.000 момака одъ пописне класе одъ год. 1847. подъ оружје сазвати.

У Паризу 28. Априла. Царь францускиј и царица

преместиће се 2. Маја у палату Сен-Клудъ; а 1. Маја отићиће краљ Виртенбергскїј изъ Париза.

— Ђенералъ Мас-Махонъ постављенъ је за ађутанта царскогъ на место Каироберово.

„Патри“ јавља, да ће удова краљица Данска Паризу посјетити. Она се око половине месеца Маја у Паризу очекује. Она је удовица краља Христијана VIII. и путује подъ именомъ грофице одъ Олденбурга.

ЕНГЛЕСКА.

„Морнингъ Постъ“ одъ 28. Априла јавља да ће баронъ Бруновъ юштъ истогъ дана после подне кренути се у Франкфуртъ на путъ; а ђенералъ Грене шталмайсторъ краљице Викторије одпутоваће у Петробургъ съ једнимъ саморучнимъ писмомъ краљице на цара Александра.

— Изъ Крима доноси намъ „Таймсъ“ дописе који допири до 14. Априла, Енглеска војска спрема се на поља са Крима. Ђенералъ Еиръ са своимъ штабомъ био је првый, који се на море навезао, а једма за њимъ слѣдовала једна бригада, састављена изъ полкова III-ће дивизије. — Саобраштай између сјеверне и јужне стране Севастополя био је последњи дана врло живостанъ. Малтезци, који су тако шпекулативногъ и предузимателногъ духа набавили су неки видъ скела за превозъ, и тако садъ може прјатељ и непрјатељ прећи преко пристаништа, кое је толике беде и толике жертве покрива. У колико се по изгледу судити може, јесу сјеверни градићи доиста огромна и страшита утврђења. Градић Константињ врло је мало страдао одъ великогъ бомбардовања 5. Октобра 1854. год. Утврђења одъ земље нису готово ни дирнута, а градић Катарининъ (кога називају градић Суваровљевъ и Нахимовљевъ) сасвимъ је неповређенъ. Само градић Светога Михаила који је рђаво сазиданъ, страдао је одъ авантопова францускиј изъ о-

своене южне стране. Свудъ око овы градова има огромни утврђена одъ земље, и нема чијија пролаза ни кланца, кога небы браниле и закланяле страшне батерие. Пристаништа пакъ са своимъ потопљенимъ лађама, одъ који само вр'ови катарка као грозни споменици надъ по-вршиномъ воде вире, изгледа пусто и жалостно. Одъ велики лађа нје ништа избављено до неколо чамаца, и Руси нерадо гледе, кадъ се ко приближи ономъ месту где су ове потопљене. Морски првъ јоштъ је нје прогризао, али на ны се навукла морска трава и свакояко ћубре и као што ови говоре, једва ће се платити трудъ да се извкуку изъ дублине морске ове огромне лађе, одъ који найвећма жале Руси „Константина“, коя је најлепша у целој флоти била.

ПРОТОКОЛИ КОНФЕРЕНЦИЈА.

(продужено)

Грофъ Валевски напомиње, да бы прва точка, односећа се на будуће устройство подунавски княжества захтевала, да се иће поединости предаду једној особитој комисији на израђенје, кое бы комисије послови знатно пропрезали и развлачили постиженје главне циљи конгреса, кадъ бы одъ ныи зависило заключење мира. По његовомъ мишљењу било бы вайболје, да се конгресъ ограничи само на то, да основне черте тогъ устава подунавски княжества сачини, па да се уговорајуће стране — сложе, да за найкраће време о томъ предмету једну конвенцију заключе. На тай начинъ моћи ће уговоръ мира быти за пайкраће време подписанъ, како небы очекиванъ и стрепенј Европе тако дуго у неизвѣстности остало.

Ово предложенје буде претресано нарочито одъ аустријски и енглески пуномоћника.

Првый пуномоћникъ аустријскй учини једно предложенје, кое буде и примљено. У следству тогъ предложенја заключи конгресъ, да једна комисија, састављена изъ грофа Буола, барона Буркней и Али-паше у идућој сједници поднесе слогъ оны чланака уговора мира, који су на то опредѣлени, да сачинијају основу конвенцији, коя се има заключити у смотреню подунавски княжества

Грофъ Валевски вели, да је садъ, кадъ су прегово-ри срећне успѣхе имали, већь време дошло, позвати и Прайску да учествује на конгресу, као што је то и за-ключено у сједници одъ 16. Фебруара; онъ предложе да-ке, да се сљедућији позивъ у Берлинъ оправи: „Кон-гресъ — сматрајши, да у европскомъ интересу лежи, да Прайска саукаствује у новымъ наредбама и опредѣлени-ја коя се односе на лондонскј уговоръ одъ 1. Јуля 1841. год. — заключи је, да грофъ Валевски, као органъ конгреса, попиљ у Берлинъ изводъ изъ данашњегъ про-токола, и да се Прайска позове, да пошлъ одъ своје стране пуномоћнике у Паризъ.“

Конгресъ на то пристане.

Грофъ Клеренданъ вели, да подъ изјавленјемъ по-врена, кое онъ подаже у мишленј рускогъ двора, у име сајозни сила, смети изразити убеђенје, да ће гробља, у којима леже саранћни официри и прости војници, који су предъ Севастопольјомъ и на другимъ точкама руске земље изгинули, а исто тако и за нјови споменъ подигнути споменици быти чувани за вечита времена, и да ће се

съ нњима поступати съ почитањемъ, кое је свакиј дужанъ давати съни покойни, и додаје, да бы се онъ ипакъ врло радовао, кадъ бы то обећање изъ уста руски пуномоћника чуо.

Грофъ Орловъ изјављује конгресу свою благодар-ност, што му је дао прилике, да даде неке доказе о мишљењу свога цара, кога је онъ — грофъ Орловъ — вѣр-ни и савјетни заступникъ, увѣравајући, да су све нуждне мѣре предузете, да се желама пуномоћника са-јозни сила удовлетвори.

Грофъ Валевскиј примјчава, да уговоръ мира мора напоменути и у себи садржавати и подпуну амнестију, коју ће свака ратуюћа сила дати свима своимъ подани-цима, који су буди како у дѣлима рата учествовали.

Руски пуномоћници одобре то начело, кое и одъ осталај пуномоћника примљено буде.

(Сљедују подписи)

Протоколъ VIII.

Сједница одъ 29. Фебруара. 1856. год.

На овој сједници присутствовали су: пуномоћници Аустрије, Француске, Велике Британије, Русије, Сардиније и Турске.

Протоколъ проше сједнице буде прочитанъ и одобренъ.

Баронъ Буркней подноси извѣстіје о послу комисије, којој је у последњој сједници наложено било, да саставе слогъ оны чланака уговора, који се односе на будућу организацију подунавски княжества.

Пре него што су ови одъ комисије предложени члан-ци прочитани, примљи баронъ Буркней, да је ова комисија имала при овомъ послу ту циљ, да изравна и измири несогласна миљнија, коя се у последњој сједници породила.

Правацъ, когје се комисија при овомъ послу придржа-вала, оснива се на три основна начела:

Заключити миръ, а да се последњи документъ ис-тога, (т. ј. самъ уговоръ) не учини зависнимъ одъ бу-ди каквогъ јоштъ нерешеногъ дипломатскогъ питања.

Латити се најудеснији и најцѣлисходнији мѣра, да се дознаду и испитају жеље житељства о некимъ главнимъ питањима.

Да се поштују права сизеренске сile, а и права га-рантирајући сила да се изъ вида неизгубе, постављајући за нуждно сљедујуће: прво да се изда дипломатскиј актъ, који бы за основу организације примљена начела освештао, и друго: да се изда једанъ хитишерифъ, кој ће извршенји начела удејствовати.

Комисија постављајући ове три идеје, предлаже, да се одма пошиљо депутатици у Букурештъ, који ће се тамо сединити съ једнимъ отоманскимъ комисаромъ.

У главнимъ варошима обадвеју провинција сазваће се неодложно привремени дивани (скупштине). Они ће се тако саставити, како ће дати довольнога јества за дѣјствително и озбиљно заступничество.

Европска комисија, узевши у призренје и разсуђенје жеље ови дивана, претресаће постојаћа правила и зако-не. Резултати нјовогогъ дѣланја быће послани у Паризъ, као на седиште садашњији конференција. Уговорајући си-ле заключиће између себе дипломатску конференцију, коя ће быти основана на дѣланју ове комисије, а Султанъ изда-

ће одъ своеј стране једанъ хатишерифъ, који ће опредѣлiti коначно устройство подунавски књажества.

Конгресъ прима предложенный правацъ и одлаже ко-
вачно прійманѣ слога оны чланака, кое є баронъ Бурк-
ней прочитao, на другу сѣдницу.

Пуномоћници Русie и Турске саобщаваю конгресу
проектъ конференције, коју су ове државе између себе
заключиле у смотреню лаки ратни лађа, кое пограничне
државе на црноме мору држати смеду.

Они изјавлю, да су у једнї точки били разнога и
противнога мненија. Руски пуномоћници веле да обадве-
ма државама мора дозволено быти, да осимъ оны ратни
и транспортни лађа, кое су за полицијну службу на цр-
номе мору определене, речене државе могу држати јошъ
друге оманѣ лађе кое бы биле надъ извршенемъ управ-
ни и санитетски наредба по пристаништама. Турски пакъ
пуномоћници немаю налога, да такве стипулације приме.

Руски пуномоћници дају конгресу изјаснена, коима
се они труде доказати да је нуждно бринути се за уну-
трашњу безбедност пристаништа и да се у конвенцију
(уговору) стави једанъ уметакъ и у смотреню оны непо-
кретно стојећи лађа, кое бы се имале на то употребити
да се пограничне државе црнога мора неизлажу некимъ
толкованима коя бы се мотла породити изъ ћутана, кое
се у той точки наблюдава.

(Слѣдују подписи).

Пуномоћници Енглеске и Француске одговарају, да
такове лађе вити ће величину, нити пакъ оружанъ пра-
вы ратни лађа имати, и да по томе нје нуждно, да се и-
сте у конвенцији и назначе. Ако Русија жели имати у сво-
имъ пристаништама лађе, кое се стражарне лађе (rafa-
shes) зову, и кое ће се само за ћумрчку и санитетску
службу, слѣдователно не на отвореномъ мору употребля-
вати, то нема основа бояти се, да ће те лађе по трго-
вачкимъ пристаништама дати повода непрѣятноме токово-
ванју.

Руски пуномоћници узимају своје предложенї у
смотрену реченогъ чланка натрагъ, но задржавају себи
право, да очекую одобрење свога двора.

Грофъ Кларендонъ примѣчава, да те транспортне
(превозне) лађе несмedu быти наоружане.

Грофъ Орловъ одговара, да руске превозне лађе у
црноме мору исто тако, као превозне лађе други сила
по свимъ осталимъ морама морају јединствено поради
своје безбедности утолико наоружане быти, уколико то
зактева природа службе, на коју ће се оне употребити.

Лордъ Кларендонъ вели, да онъ то одъ своеј стра-
не неможе одобрити.

Ово питање буде одложено.

(далъ слѣдује)

О Г Л А С И.

Стечишта се отварају:

1. При Суду Окр. Чачанскогъ а)
надъ целимъ иманѣмъ поч. Антонија Ни-
колића изъ Мусине Рѣке, 16. Маја.

б) надъ целимъ иманѣмъ пок. За-
зара Любисављевића изъ Горичана, до
14. Маја.

2) При Суду вар. Београда надъ
целимъ иманѣмъ поч. Димитрија Хри-
стића, сапунџије до 14. Маја.

3. При Суду Окруж. Црнорѣчкогъ
надъ целимъ иманѣмъ презадуженогъ
Живадина Радојковића и Милоша Јан-
ковића изъ Болѣвца, ортака, до 14.
Маја.

Продавање се на Лicitацији:

1. Свој иманѣ Мойс. Живоиновића,
быв. Писара Окр. Начала. Пожаревач-
когъ, 14. 16. и 16. Маја у Пожаревцу.

2. Виноградъ 14. 15. и 16. а меана
17. 18. и 19. Маја къ маси пок. Саве
Филиповића принадлежећи, у Београ-
ду на малой піаці.

3. Рана, коју є уступјо на фондъ у-
довица свештеника и учитеља народъ
окр. Ваљевскогъ, и то 14. Маја на У-

бу, 16. у Докмиру, 18. у Міоници, 20.
у Каменици.

Стеванъ Петровић иначе Милько-
вић, изъ Петровца, среза Лепенич-
когъ Окр. Крагујевачк., и Танасије Ма-
рић изъ Севойна, общт. Ужице, про-
глашени су надлежнимъ Судовима за
распискуће,

Подписаны узима честь об-
знати почитаемой публики,
да је изъ кафана Г. Рашине, на
дунаву постојеће, изишао, и у
своју кафану у вароши, до ку-
ће татар-Јованчине лежећу,
данас прешао, — молећи да
га сви дојкошњи гг. муште-
рије а и остали путници посъ-
тама своимъ удостоити извOLE;
увѣравајући јй, да ћеду са сви-
ма потребностима за путника,
пристойно угошћени быти.

У Сmederevu 23. Aprila 1856.

Ранко А. Јовановић
(2—6) кафенја.

Подписаны узимамъ честь г. г. го-
стима како изъ Београда тако и са
страре явити, да самъ изъ г. Никол-
чеве кафане на малой піаці леже-

ће о ћурђевудну изселјо се, и у кафа-
ну г. Јована Бачванина таки до пре-
ћашић лежећу, преместio. Ово обав-
љајући молимъ гг. госте, да бы ме и
у будуће свое посъте удостоили, а
ју ћу се и одсадъ као и досадъ тру-
дити, да јй онако дочекамъ и угостићъ,
како ће они савршено задовољни
быти, и као што су, ако се неварамъ,
досада задовољни были.

У Београду 28. Aprila 1856.

Јованъ I. Стојиљковић

У Бачванина кафани.

Плацъ мой иза варош-
каје на ћошку спрамъ куће
гг. Попа Панте и Арменуле
лежећиј, кој съ лица 9, са
зачеля 8 а у дужини 18 хва-
тјиј има, продаемъ изъ сло-
бодне руке. Кој бы волю
имао овай плацъ купити, не-
ка се изволи погодбе ради
мени подписаномъ пријавити.

У Београду

21. Aprila 1856.

Таса Стојиљковић
рабаџија.